

Vergadering van de gemeenteraad van 22 december 2014

Portefeuillehouder : H.A. Litjens

Behandelend ambtenaar : Ümügül Tasim-Mustafa
en: Erwin Zweyppfenning

Nummer raadsvoorstel: RAD-001039

Doorkiesnummer : (0495) 57 58 98

Agendapunt: -

ONDERWERP

Verordeningen Participatiewet

AANLEIDING EN DOELSTELLING

Op 1 januari 2015 treedt de Participatiewet (PW) in werking. De invoering van de Participatiewet maakt onderdeel uit van de drie decentralisaties binnen het sociale domein.

Op 29 oktober 2014 heeft uw raad de Uitgangspuntennotitie Participatiewet regio Midden-Limburg vastgesteld. Met de invoering van de Participatiewet wordt de gemeente verplicht om op een aantal onderdelen het beleid vast te leggen in verordeningen. De bijgevoegde verordeningen vormen een nadere uitwerking van onderdelen van Participatiewet en de Uitgangspuntennotitie.

Voor u liggen acht verordeningen. De verordeningen zijn regionaal opgesteld. Op 22 oktober 2014 heeft de Stuurgroep Regionaal Arbeidsmarktbeleid Midden-Limburg de voorliggende verordeningen vastgesteld.

De verordeningen voor de Participatiewet waarin beleidskeuzes zijn uitgewerkt zijn:

- de Re-integratieverordening Participatiewet;
- de Verordening Tegenprestatie;
- de Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ;
- de Verordening individuele inkomenstoelage;
- de Verordening individuele studietoelage.

De onderstaande drie verordeningen worden slechts technisch aangepast aan de inwerkingtreding van de Participatiewet:

- de Verordening cliëntenparticipatie PW;
- de Verordening verrekening bestuurlijk boete bij recidive;
- de Verordening sociaal cultureel fonds.

De Participatiewet draagt de gemeente op om ook een Verordening Loonkostensubsidie op te stellen. Deze verordening zal in maart 2015 aan de raad worden voorgelegd. Op 15 oktober 2014 is pas landelijk nadere regelgeving gepubliceerd. Deze informatie wordt nu verwerkt bij de op te stellen Verordening Loonkostensubsidie.

Met de Participatiewet dienen nu acht wettelijke verplichte verordeningen te worden opgesteld of te worden aangepast. Vijf van deze verordeningen vervangen bestaande verordeningen en zijn dus niet nieuw. Te weten: de Re-integratieverordening Weert 2012, de Maatregelverordening Weert 2012, de Verordening cliëntenparticipatie Weert 2012, de Verordening recidive bestuurlijke boete Weert 2013 en de Verordening sociaal cultureel fonds.

De Verordening individuele inkomenstoelage vervangt de huidige Verordening langdurigheidstoelage Weert 2012.

Met de Participatiewet worden twee nieuwe verordeningen geïntroduceerd. De Verordening Tegenprestatie en de Verordening individuele studietoeslag. In de bijlage bij dit voorstel worden alle verordeningen toegelicht.

Als gevolg van de wijzigingen in de Participatiewet dient de Toeslagenverordening Weert 2012 met ingang van 1 juli 2015 ingetrokken te worden. De datum van 1 juli 2015 wijkt af van de andere verordeningen in verband met de wettelijk bepaalde overgangsregeling van zes maanden. Ook dient de Verordening categoriale bijzondere bijstand Weert 2012 met ingang van 1 januari 2015 te worden ingetrokken. Dit omdat de mogelijkheid tot het verstrekken van categoriale bijzondere bijstand aan chronisch zieken, gehandicapten en ouderen niet langer mogelijk is.

De basis voor de inhoudelijke invulling van de voorliggende verordeningen is vastgelegd in de eerder aangehaalde Uitgangspuntennotitie.

Wijze van voorbereiden:

De verordeningen zijn regionaal opgesteld. Dit vergt tijd. Op het moment van de start van opstellen van de verordeningen waren nog niet alle modelverordeningen klaar of uitgewerkt. Dit heeft er toe geleid dat uitgaande van de op dat moment bekende modelverordeningen en de Uitgangspuntennotitie de basis zijn voor deze verordeningen. Ze zijn daarom niet een op een te vergelijken met de modelverordeningen die 9 oktober 2014 door de VNG definitief zijn gemaakt. Wel is bij het opstellen van de verordeningen zoveel mogelijk rekening gehouden met de landelijke kaders en beschikbare voorbeelden. Ten opzichte van de regionale verordeningen zijn er slechts enkele kleine wijzigingen aangebracht voor de gemeente Weert.

Inhoudelijke toelichting

In de Uitgangspuntennotitie is opgenomen dat er in de uitvoering ruimte is voor 'couleur locale'. Dit geldt met name voor minimabeleid. Ten aanzien van re-integratieinstrumenten om de werkgevers te stimuleren is nadrukkelijk afgesproken, regionaal dezelfde instrumenten te kiezen.

Hieronder wordt per verordening een korte toelichting gegeven.

Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Weert 2015

Doel van de Participatiewet is dat zoveel mogelijk mensen bij een reguliere werkgever aan het werk gaan. Om dit te bewerkstelligen, kan het college re-integratievoorzieningen inzetten. De voorzieningen en de kaders voor deze voorzieningen zijn opgenomen in de Re-integratieverordening.

Tevens is in de verordening opgenomen dat jaarlijks prioriteiten en plafonds opgesteld worden voor de voorzieningen. Bij de inzet van voorzieningen beoordeelt het college of de inzet van de voorziening, adequaat en toereikend voor het doel is. Bij de inzet van de voorzieningen wordt rekening gehouden met de omstandigheden van de klant, de functionele beperkingen en zorgtaken.

Uitgangspunten van de verordening zijn:

- meer nadruk op eigen kracht en verantwoordelijkheid: kortste weg naar werk en school;
- inzet van algemene of collectieve ondersteuning gaat voor individuele begeleiding;
- individuele begeleiding wordt op maat en vraaggericht georganiseerd;
- voorzieningen worden daar ingezet waar ze het hardst nodig zijn en het meeste effect hebben.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de re-integratieverordening van de WWB zijn:

- uitbreiding van de doelgroepen (voormalig Wajong en WSW);
- toevoeging van een aantal nieuwe instrumenten, zoals beschut werken en de no-risk polis.

In de verordening zijn 3 doelgroepen benoemd:

- a. personen met een volledige verdien capaciteit;
- b. personen met een verminderde verdien capaciteit;
- c. personen met een maatschappelijke verdien capaciteit.

De beoordeling tot welke doelgroep welke personen horen wordt gemaakt door de consulenten WIZ van de gemeente. De consulent bepaalt aan de hand van de informatie die de klant aanreikt en de kennis van de arbeidsmarkt de afstand van de klant tot de arbeidsmarkt. Deze afstand tot de arbeidsmarkt drukken we uit in de bovenstaande vormen van verdien capaciteit. De consulent deelt dan de klant in de doelgroepen in. De doelgroepen zijn slechts een hulpmiddel voor de inzet van voorzieningen. De inzet van voorzieningen is maatwerk. De consulent bepaalt aan de hand van de afstand tot de arbeidsmarkt, de arbeidsmarktkansen en de zelfredzaamheid van de klant de inzet van voorzieningen. Het gesprek in de spreekkamer tussen de consulent en de klant is het belangrijkste instrument van de Participatiewet. De winst van de drie decentralisaties zal daarmee ook afhankelijk zijn van de mogelijkheid van de professional om deze integraliteit te vertalen tot maatwerk voor de klant.

In de Uitgangspuntennotitie Participatiewet hebben we onderschreven dat we prioriteit leggen bij de re-integratievoorzieningen voor personen met verminderde verdien capaciteit. De voorzieningen zijn te verdelen in voorzieningen voor personen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt en voorzieningen die meer gericht zijn op personen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt.

Voorzieningen gericht op personen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt:

- Werkstage: max. 3 maanden;
- Proefplaatsing: max. 3 maanden;
- Detachering;
- No-risk polis;
- Scholing;
- Loonkostentegemoetkoming;
- Persoonlijke ondersteuning (Jobcoach);
- Overige voorzieningen (bijv. werkplekaanpassingen).

Voorzieningen gericht op personen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt:

- Arbeidsontwikkeltraject;
- Sociale activering;
- Participatieplaats;
- Scholing gedurende participatieplaats;
- Beschut werk;
- Overige voorzieningen (bijv. workshops).

In de re-integratieverordening is geen bepaling van de loonkostensubsidie opgenomen. De loonkostensubsidie wordt later in een verordening vastgelegd. Tot de verordening 'Loonkostensubsidie' is vastgesteld, zullen we gebruik moeten maken van de loonkostentegemoetkoming die nu onder deze verordening mogelijk wordt gemaakt.

In de re-integratieverordening is nog niet opgenomen van welke voorzieningen voor hoeveel geld wordt ingezet. Dit zijn lokale keuzes afhankelijk van financiële ruimte en accenten. Het college maakt aan de hand van middelen een verdeling van het budget.

Cliëntenplatform Minima (CPM)

Het CPM stelt voor om gebruik te maken van de no-riskpolis. Daarnaast wordt voorgesteld om te opteren voor een polis met een uitkeringsduur van 2 jaar voor maximaal 120% van het Wettelijk Minimum Loon (hierna: WML). De gemeente Weert zal gebruik gaan maken van de no-risk polis. In zoverre wordt het standpunt van het CPM gedeeld. Het voorstel van het CPM ten aanzien van een langere periode en een hoger percentage wordt niet overgenomen. De reden hiervoor is dat dit hogere percentage en een langere periode niet in lijn is met het wettelijk kader. Ook is regionaal afgesproken om 100% gedurende 1 jaar te hanteren. Binnen het regionale Werkbedrijf zullen nadere afspraken worden gemaakt en zal waarschijnlijk ook regionaal de no-risk polis (als verzekering), al dan niet na aanbesteding, worden ingekocht.

Overigens is wel vermeldenswaardig dat ook de werkgeverslasten tot maximaal 15% van het WML vergoed worden. Daarmee kan de totale vergoeding oplopen tot zo'n 115% van het WML.

Verordening tegenprestatie Participatiewet gemeente Weert 2015

In de gewijzigde regelgeving heeft de tegenprestatie een zelfstandige positie binnen het gehele instrumentarium van de gemeente. De Participatiewet legt de gemeenteraad de verplichting op om bij verordening regels vast te stellen over het opdragen van een tegenprestatie. De tegenprestatie is een verplichting gekoppeld aan het recht op uitkering en gebaseerd op het principe van wederkerigheid: iedereen die een uitkering ontvangt, dient iets terug te doen voor de samenleving. Het gaat hier niet om een re-integratieinstrument.

In de Uitgangspuntennotitie is opgenomen dat we bij de invoering van tegenprestatie het uitvoeren van zowel vrijwilligerswerk als maatschappelijke participatie willen stimuleren boven het opdragen van een verplichte dwingende tegenprestatie. Zo is ook de verordening opgebouwd.

In de verordening is opgenomen dat de tegenprestatie niet wordt opgedragen aan de uitkeringsgerechtigden die voldoende vrijwilligerswerk of mantelzorg verrichten. Er wordt ook geen tegenprestatie opgedragen aan de uitkeringsgerechtigden waarbij de uitvoering van de tegenprestatie de re-integratie in de weg staat. Wordt de tegenprestatie opgedragen dan regelt de verordening dat de uitkeringsgerechtigde de gelegenheid krijgt om zelf op zoek te gaan naar onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden.

Daarnaast is in de verordening geregeld dat de gemeente bij de invulling van de tegenprestatie de aard, de duur en de omvang van de tegenprestatie bepaalt. Het opleggen is maatwerk. Er wordt rekening gehouden met de persoonlijke situatie en de omstandigheden van de klant. Hiertoe stelt het college nadere regels op. In de verordeningen is geregeld dat maximaal 20 uur per week gedurende 6 maanden de tegenprestatie kan worden opgedragen.

Tenslotte is in de verordening opgenomen dat er geen tegenprestatie wordt opgedragen als er geen werk voorhanden is.

De Verordening tegenprestatie moet nog worden uitgewerkt in beleidsregels. Daarin wordt concreet welke werkzaamheden als tegenprestatie kunnen worden opgedragen. Hierbij zullen ook criteria worden opgenomen om het risico van verdringing van reguliere arbeid tegen te gaan.

Als we een tegenprestatie opdragen, zullen we als gemeente werkzaamheden moeten regelen, begeleiden, betalen en verzekeren. Voor deze uitvoering hebben we nog geen financiering. Het Rijk stelt hiervoor ook geen extra uitvoeringskosten ter beschikking. We stellen daarom voor om in 2015 vooral te investeren op het aanspreken en motiveren van uitkeringsgerechtigden om op vrijwillige basis maatschappelijke activiteiten uit te voeren als alternatief voor een tegenprestatie. Dus het aanspreken op vrijwillige maatschappelijke participatie in plaats van het opdragen van een dwingende tegenprestatie. Om dit ook kracht bij te zetten is in de Stuurgroep Regionaal Arbeidsmarktbeleid Midden-Limburg afgesproken dat regionaal niet eerder een tegenprestatie opgedragen wordt dan 1 juli 2015. Op deze wijze kunnen uitkeringsgerechtigden zich voorbereiden op een alternatief voor een tegenprestatie.

Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Weert 2015

De afstemmingsverordening bevat regels op grond waarvan het college de bijstand kan verlagen (sanctioneren) indien een uitkeringsgerechtigde niet voldoet aan de aan de uitkering verbonden verplichtingen.

Uit door het Ministerie van SZW uitgevoerde onderzoeken blijkt dat door gemeenten, lees: consulenten, te verschillend werd omgegaan met het toepassen van een afstemming (maatregel) in verband met het niet voldoen aan de arbeidsverplichtingen. Eén van de conclusies was dat uitkeringsgerechtigden te weinig drang en dwang ervoeren ten aanzien van het nakomen van de arbeidsverplichtingen. Naar aanleiding hiervan heeft de regering in de Participatiewet de arbeidsverplichtingen aangescherpt en nader gespecificeerd. Tevens is explicieter de opdracht geformuleerd dat bij het niet nakomen van een aan de uitkering verbonden verplichting een verlaging moet volgen. Deze aangescherpte en nader gespecificeerde verplichtingen worden de geüniformeerde arbeidsverplichtingen genoemd. Het gaan dan om de volgende verplichtingen:

- a. het aanvaarden / behouden van arbeid;
- b. het uitvoering geven aan de door het college opgelegde verplichting om ingeschreven te staan bij een uitzendbureau;

- c. het naar vermogen verkrijgen van algemeen geaccepteerde arbeid in een andere dan de gemeente van inwoning, alvorens naar die andere gemeente te verhuizen;
- d. bereid zijn om te reizen over een afstand met een totale reisduur van 3 uur per dag, indien dat noodzakelijk is voor het naar vermogen verkrijgen, het aanvaarden of het behouden van algemeen geaccepteerde arbeid;
- e. bereid zijn om te verhuizen, indien het college is gebleken dat er geen andere mogelijkheid is voor het naar vermogen verkrijgen, het aanvaarden of het behouden van algemeen geaccepteerde arbeid, en de belanghebbende een arbeidsovereenkomst met een duur van tenminste een jaar en een netto beloning die ten minste gelijk is aan de voor de belanghebbende geldende bijstandsnorm, kan aangaan;
- f. het verkrijgen en behouden van kennis en vaardigheden, noodzakelijk voor het naar vermogen verkrijgen, het aanvaarden of het behouden van algemeen geaccepteerde arbeid;
- g. het naar vermogen verkrijgen, het aanvaarden of het behouden van algemeen geaccepteerde arbeid niet belemmeren door kleding, gebrek aan persoonlijke verzorging of gedrag;
- h. het gebruik maken van door het college aangeboden voorzieningen, waaronder begrepen sociale activering, gericht op arbeidsinschakeling en mee te werken aan onderzoek naar zijn of haar mogelijkheden tot arbeidsinschakelingen.

Bij schending van de geüniformeerde verplichtingen geldt dat de bijstand in beginsel moet worden verlaagd met 100% voor ten minste één maand en ten hoogste drie maanden. In deze verordening is gekozen voor de mildste variant waarbij de uitkering met één maand volledig wordt verlaagd. Met deze sanctie van één maand wordt aangesloten bij de huidige bepaling uit de verordening, waar het niet nakomen van de plicht tot arbeidsinschakeling eveneens beantwoord wordt met een maatregel van 100% gedurende één maand. Het standaard opleggen van een maatregel gedurende een langere periode wordt voor 'first-offenders' als een te zware maatregel gezien, die dan meer lijkt ingegeven door straffen dan door het financieel prikkelen om te komen tot een gedragsverandering.

Daarnaast is in de verordening invulling geven aan de zogenaamde 'inkeerbepaling' welke per 1 januari 2015 in de Participatiewet wordt geïntroduceerd. Deze bepaling houdt in dat, wanneer er een verlaging heeft plaatsgevonden naar aanleiding van de schending van de geüniformeerde arbeidsverplichting, de uitkeringsgerechtigde om herziening kan vragen van de opgelegde maatregel. Om voor herziening in aanmerking te komen moet uit houding en gedrag van de belanghebbende dan wel ondubbelzinnig blijken dat hij de verplichtingen weer nakomt.

Een voorbeeld zou kunnen zijn de uitkeringsgerechtigde die, nadat hij een maatregel heeft gekregen omdat hij niet voldoende meewerkte aan een traject, weer opnieuw gemotiveerd deel neemt aan het traject. De uitkeringsgerechtigde kan dan vragen om herziening van de maatregel. In de verordening is nu opgenomen dat het college de oorspronkelijk beoogde verlaging dan herzielt naar 50% van de oorspronkelijke maatregel.

Voorafgaand aan de afstemmingen worden de volgende punten onderzocht:

- ernst van de gedraging;
- mate van verwijtbaarheid;
- omstandigheden van persoon en gezin.

Wettelijk is overigens bepaald dat geen maatregel wordt opgelegd indien verwijtbaarheid ontbreekt. Daarnaast is de huidige bepaling in de verordening over het niet opleggen van een maatregel indien het verwijtbare gedrag langer dan één jaar geleden heeft plaatsgevonden overgenomen.

De uitkeringsgerechtigde krijgt, uiteraard, de gelegenheid zijn visie te geven op de afstemmingswaardige gedraging. Dit volgt uit de beginselen van behoorlijk bestuur.

Omwille van de juiste juridische grondslag voor het Fraudebeleidsplan, dat voor het laatst door de gemeenteraad op 26 juni 2013 is vastgesteld, is in de verordening een artikel toegevoegd dat ervoor zorgt dat daarmee voldaan wordt aan de wettelijke vereisten. Het gaat hierbij om artikel 14.

Cliëntenplatform

Het CPM stelt voor om bij het afstemmen van de uitkering wegens het niet naleven van de geüniformeerde verplichtingen niet een maatregel van 100% gedurende 1 maand op te leggen, maar deze maatregel standaard 'uit te smeren' over 3 maanden.

Dit verzoek wordt niet overgenomen omwille van de volgende argumenten (in willekeurige volgorde):

- In regionaal verband is afgesproken om te kiezen voor 1 maand 100%. Afwijking daarvan is, gelet op de regionale samenwerking, ongewenst.
- In de Uitgangspuntennotitie is in de bijlage de keuze gemaakt voor de voorgestelde maatregel.
- De wetgever heeft met de Participatiewet de arbeidsverplichtingen aangescherpt en beoogd dat gemeenten uitkeringsgerechtigden nadrukkelijk aanspreken op hun verplichtingen en ook strenger zijn ten aanzien van het opleggen van maatregelen. In de huidige verordening die de maatregelen regelt is bepaald dat de maatregel bij het niet naleven van de arbeidsverplichting 100% gedurende 1 maand bedraagt. De voorgestelde bepaling in de verordening sluit daarmee naadloos aan bij het huidige beleid en uitvoeringspraktijk. Het naar beneden bijstellen van het percentage geeft een verkeerd signaal af naar cliënten en is onwenselijk voor de uitvoering. De in de voorliggende verordening opgenomen maatregel van 100% gedurende 1 maand is daarmee de minimale variant.

Het naar beneden bijstellen van de maatregel staat haaks op de bedoeling van de wetgever, ons huidige beleid en de uitvoeringspraktijk. Daarom is het standaard 'uitsmeren' over 3 maanden ongewenst.

Uiteraard wordt altijd in de uitvoering beoordeeld in hoeverre er redenen zijn om de maatregel over een langere termijn 'uit te smeren'. Hierbij kan gedacht worden aan het onevenredige gevolgen voor het gezin en eventuele kinderen in dat gezin. Bij uitstek is dit maatwerk. Dit gebeurt op dit moment ook al en deze uitvoeringspraktijk zal blijven bestaan.

Verordening individuele inkomenstoelage gemeente Weert 2015

De individuele inkomenstoelage is de 'opvolger' van de voormalige langdurigheidstoelage. De langdurigheidstoelage was een toeslag op het inkomen van langdurige minima en is bedoeld om te voorzien in onverwachte uitgaven. De gedachte achter de toeslag is dat mensen die langdurig een inkomen op het sociaal minimum hebben geen financiële ruimte hebben om te reserveren voor bijvoorbeeld een wasmachine, koelkast of andere onvoorzienbare kosten.

Met ingang van 1 januari 2015 is er dus sprake van een 'individuele inkomenstoelage'. De regering beoogt hiermee een individuelere beoordeling van het recht op de toeslag dan voorheen.

Bij de beoordeling van het recht op de toeslag dient het college te beoordelen of er sprake is van een uitzicht op inkomensverbetering en moet het college rekening houden met de omstandigheden van de belanghebbende. In de ogen van de regering was er teveel sprake van een categoriale benadering bij de verstrekking van de langdurigheidstoelage en diende maatwerk te worden toegepast bij de beoordeling van het recht op toeslag. In de Participatiewet is bepaald dat tot die omstandigheden in ieder geval worden gerekend:

- de krachten en bekwaamheden van de belanghebbende; en
- de inspanningen die de belanghebbende heeft verricht om tot inkomensverbetering te komen.

In de Uitgangspuntennotitie Participatiewet zijn de uitgangspunten voor wat betreft de toeslag opgenomen. Bijgevoegde verordening is een uitwerking van de uitgangspuntennotitie.

In de notitie is ervoor gekozen om als invulling van 'krachten en bekwaamheden' en geen zicht op inkomensverbetering' en de daarmee samenhangende omstandigheden te bepalen dat alleen mensen met een (gehele of gedeeltelijke) ontheffing van de plicht tot arbeidsinschakeling of mensen die werken in aanmerking te laten komen voor de individuele inkomenstoelage. Dit is ook zo geregeld in de verordening.

Naast de beoordeling 'zicht op inkomensverbetering' moet ook een oordeel gevormd worden over 'de inspanningen die de belanghebbende heeft verricht om tot inkomensverbetering te komen'.

Omwille van uniformiteit is bepaald dat wanneer de verzoeker in de referentieperiode een maatregel heeft gehad vanwege het niet of onvoldoende nakomen van de plicht om zo snel mogelijk aan het werk te komen (arbeidsverplichting), dan wel te re-integreren, hij geen recht heeft op een individuele toeslag. Dit is identiek aan de huidige bepaling in de huidige verordening langdurigheidstoelage.

Ook is in de verordening bepaald dat ook in andere situaties waarin mensen in onvoldoende mate getracht hebben om tot inkomensverbetering te komen, dan wel verwijtbaar hebben nagelaten om belemmeringen die aan de weg staan tot inkomensverbetering weg te nemen of aan te pakken, het recht heeft de individuele inkomensstoelage niet toe te kennen.

De overige voorwaarden zoals die bepaald waren bij de beoordeling van de langdurigheidstoelage voor 1 januari 2015 in Weert zoals de hoogte van de toeslag, de inkomensgrens en de referentieperiode blijven ongewijzigd gehandhaafd. Tevens blijft de mogelijkheid om de individuele inkomensstoelage, net als de langdurigheidstoelage, door middel van de negatieve optie toe te kennen. Deze werkwijze zorgt voor beperking in de uitvoeringskosten.

Cliëntenplatform

Het CPM stelt voor om de inkomensgrens bij de individuele inkomensstoelage te verhogen naar 110% van bijstandsniveau. Reeds eerder, bij de decentralisatie van de langdurigheidstoelage per 2009, heeft het CPM gepleit voor ophoging van de inkomensgrens.

Overigens geeft het CPM als inhoudelijk argument voor ophoging van deze grens alleen aan dat daarmee beoogd wordt de uniformiteit van de uitgangspunten binnen het sociale domein te bevorderen. Verondersteld wordt dat het CPM hiermee bedoeld dat de in Weert gehanteerde inkomensgrenzen meer op één lijn komen te liggen.

Net als destijds wordt het voorstel van het CPM tot verhoging van de inkomensgrens niet overgenomen. De argumenten hiervoor zijn, in willekeurige volgorde:

- Uit de parlementaire stukken die horen bij de introductie van de langdurigheidstoelage (de 'lang-laagregeling' van Noorman-Den Uyl) blijkt dat met de langdurigheidstoelage werd beoogd het verschil tussen de bijstandsgerechtigde jonger dan 65 jaar en de AOW-er van 65 jaar en ouder financieel te overbruggen. Dit omdat de langdurigheidstoelage bedoeld is voor diegene die buiten eigen toedoen geen uitzicht hebben op inkomensverbetering en daarmee feitelijk hetzelfde inkomen zouden moeten hebben als een AOW-er. De hoogte van de oorspronkelijke langdurigheidstoelage was ook feitelijk het verschil tussen bijstandsuitkering en de AOW-norm op jaarbasis.
- In de uitgangspuntennotitie is eerder bepaald dat we vasthouden aan de reeds bestaande inkomensgrenzen.
- Het hanteren van een hogere grens is in strijd met het eerder door de raad ingenomen (en nog steeds geldende) standpunt dat het beleid op inkomensondersteunde maatregelen (minimabeleid) niet verruimd zou worden.
- Het hanteren van een inkomensgrens leidt niet tot de door het CPM gewenste gelijke uniformering van inkomensgrenzen. De enige regelingen waarbij een inkomensgrens van 110% wordt gehanteerd is de categoriale bijzondere bijstand, welke per 1 januari 2015 vervalt. Voor het overige wordt 115% gehanteerd (individuele bijzondere bijstand, collectieve zorgverzekering en sociaal cultureel fonds).

Financiële gevolgen voorstel CPM

Op jaarbasis wordt ongeveer € 233.000,- aan langdurigheidstoelage uitgegeven. Uitgaande van CBS-gegevens is een stijging van 59% te verwachten wanneer de inkomensgrens wordt opgehoogd naar 110%. Bij een ophoging naar 115% is een stijging van 86% te verwachten.

Bij uitbreiding naar de inkomensgrens van 110% komt dit neer op € 137.824 op jaarbasis aan extra uitgaven en bij 115% is dit een bedrag van € 200.896,- per jaar. Dit bedrag is niet op te vangen binnen het huidige budget minimabeleid.

Verordening individuele studietoelage gemeente Weert 2015

De Participatiewet introduceert een studieregeling: de individuele studietoelage. Hiermee krijgt het college de mogelijkheid mensen, van wie is vastgesteld dat ze niet in staat zijn het WML te verdienen, een individuele studietoelage te verstrekken als ze studeren.

Het afronden van een studie versterkt de positie op de arbeidsmarkt. Een diploma is een bewijs tegenover werkgevers dat iemand gemotiveerd is en veel in zijn mars heeft.

Mensen met een arbeidshandicap hebben volgens de regering een extra steuntje in de rug nodig als het gaat om studeren. Voor hen is de drempel om te lenen een stuk hoger, omdat de kans op een baan later lager is.

Een studieregeling moet mensen stimuleren toch de stap te zetten om naar school te gaan of een studie te gaan volgen. Ook biedt het een financiële compensatie voor het feit dat het voor deze groep vaak moeilijk is om de studie te combineren met een bijbaan.

De individuele studietoelage wordt aangemerkt als een vorm van bijzondere bijstand, maar is niet direct gerelateerd aan bepaalde kosten. Het is een inkomensondersteunende maatregel voor mensen van wie is vastgesteld dat ze niet in staat zijn het WML te verdienen.

In de verordening is geregeld dat personen van 18 jaar of ouder, welke recht hebben op studiefinanciering, geen in aanmerking te nemen vermogen hebben en van wie is vastgesteld is dat hij of zij met voltijdse arbeid niet in staat zijn tot het verdienen van het WML doch wel mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft, één maal per jaar recht heeft op een bedrag van € 1.200,- als individuele studietoelage. De hoogte van het bedrag van de individuele studietoelage wordt gerelateerd aan die component van de studietoelage die de student geacht wordt zelf bij te verdienen of te lenen bij DUO, zoals uiteengezet in paragraaf 3.1 van de Wet Studiefinanciering 2000. Deze bedraagt € 1.200,-

Is de studie van de belanghebbende gestart gedurende het schooljaar dan wordt de individuele studietoelage naar rato van het betreffende schooljaar berekend en vastgesteld. Bijvoorbeeld een belanghebbende start op 1 januari met de studie welke tot september loopt. De studietoelage bedraagt voor deze belanghebbenden dan $8/12 \times € 1.200,- = € 800,-$.

In het gemeentefonds is voor 2015 een bedrag van €12.246,- toegevoegd. Naar verwachting is dit budget voldoende om de uitgaven te dekken.

Cliëntenplatform

Het CPM stelt voor het bedrag van de individuele studietoelage jaarlijks te indexeren. Dit voorstel wordt overgenomen, zodat alle minimaregelingen van de gemeente Weert op gelijke wijze jaarlijks geïndexeerd worden.

Verordening Cliëntenparticipatie Participatiewet gemeente Weert 2015

De bestaande verordening cliëntenparticipatie is uitsluitend juridisch technisch aangepast. Er heeft geen inhoudelijke wijziging plaatsgevonden.

Verordening recidive bestuurlijke boete gemeente Weert 2015

De bestaande verordening recidive bestuurlijke boete is uitsluitend juridisch technisch aangepast. Er heeft geen inhoudelijke wijziging plaatsgevonden.

Verordening sociaal cultureel fonds gemeente Weert 2015

De bestaande verordening sociaal cultureel fonds is hoofdzakelijk juridisch technisch aangepast. Er heeft slechts één inhoudelijke wijziging plaatsgevonden, te weten verhoging van de inkomensgrens van 110% van het sociaal minimum naar 115% van het sociaal minimum.

Tot 1 januari 2012 kende het sociaal cultureel fonds een inkomensgrens van 115% van het sociaal minimum. Op grond van een toen wettelijk geïntroduceerd plafond van 110% van het sociaal minimum is de inkomensgrens destijds aangepast. Hierbij heeft de raad destijds (raadsvergadering 14 december 2011) nadrukkelijk aangegeven dat alleen werd ingestemd met bijstelling van de inkomensgrens naar 110% omdat dit wettelijk werd voorgeschreven. Nu de vrijheid weer bestaat om de inkomensgrens hoger vast te stellen dan 110% wordt voorgesteld om de inkomensgrens terug te brengen naar de voorheen geldende inkomensgrens van 115% van het sociaal minimum.

Destijds leidde de lagere inkomensgrens tot 17% minder verstrekkingen. Uitgaande van dit percentage bedraagt de te verwachten stijging van verstrekkingen ongeveer € 43.000,- per jaar. Gelet op de omvang van het huidige budget bijzondere bijstand is de verwachting dat deze stijging is op te vangen binnen het bestaande budget minimeleidend. Dit is echter geen garantie.

Cliëntenplatform

Het CPM stelt voor om de vergoedingen niet langer per huishouden vast te stellen, maar per persoon. Dit voorstel wordt overgenomen met dien verstande dat het budgettair neutraal wordt uitgevoerd. Uitgaande van de opbouw naar gezinssituatie van het bestand van rechthebbenden komt dit neer op een vergoeding van € 93 per volwassene.

Thans is de vergoeding € 124 per huishouden. Een alleenstaande zou daarmee op jaarbasis € 31 minder vergoeding krijgen, terwijl een echtpaar er per saldo € 62 op vooruit zou gaan.

Gelet op het feit dat echt)paren kosten waarvoor vanuit het sociaal cultureel fonds een vergoeding wordt gegeven deze kosten zelden kunnen delen is beleidsmatig de keuze niet meer dan logisch. Desgevraagd geven uitvoerders ook aan voorstander te zijn van deze wijziging.

Intrekken van de Toeslagenverordening Weert 2012

De Toeslagenverordening is gebaseerd op de WWB. Door de invoering van de Participatiewet en hiermee samenhangend de kostendelersnorm is deze bepaling vervallen. Hierdoor is ook de rechtsgrond voor deze verordening vervallen. In verband met het wettelijke overgangsrecht van zes maanden dient de toeslagenverordening pas te worden ingetrokken per 1 juli 2015.

Intrekken van de Verordening categoriale bijzondere bijstand Weert 2012

De Verordening categoriale bijzondere bijstand is gebaseerd op mogelijkheid om vanuit de WWB categoriale bijzondere bijstand te verstrekken voor chronisch zieken, gehandicapten en ouderen. Met de invoering van de Participatiewet is deze mogelijkheid tot het verstrekken van categoriale bijzondere bijstand voor die groepen komen te vervallen. Het is nog wel toegestaan om stadspassen, gemeentelijke fondsen voor sociaal culturele activiteiten en een collectieve zorgverzekering voor minima te behouden. Hierdoor is ook de rechtsgrond voor deze verordening vervallen. Daarom dient de verordening te worden ingetrokken per 1 januari 2015.

PROBLEEMSTELLING

Met de inwerkingtreding van de Participatiewet dient de gemeenteraad de bovenvermelde verordeningen vast te stellen (artikelen 6, 8, 8a, 8b, 10b en 47 van de PW en artikel 35 IOAW en IOAZ). Indien de verordeningen niet vastgesteld worden is het niet mogelijk om uitvoering te geven aan het voor de Participatiewet vastgestelde beleid.

OPLOSSINGSRICHTINGEN

Met de vaststelling van de bijgevoegde verordeningen voldoet de gemeente aan zijn verplichtingen in het kader van de Participatiewet. Hierbij treft u de verordeningen aan, inclusief een toelichting op de meeste verordeningen, zowel in algemene vorm als artikelsgewijs.

COMMUNICATIE

De verordeningen worden na uw besluitvorming op de gebruikelijke wijze bekendgemaakt en gepubliceerd. De voorlichting aan de ketenpartners en de doelgroep van het participatiebeleid, zoals uitkeringsgerechtigden, is inmiddels gestart.

Cliëntenplatform

Het CPM is gevraagd om advies met betrekking tot dit raadsvoorstel. Op 7 november 2014 heeft het CPM een positief advies uitgebracht. Het advies is bijgevoegd en terug te vinden als bijlage 9. In bijlage 10 is op iedere vraag en standpunt van het CPM een inhoudelijke reactie gegeven.

In totaliteit zijn 41 vragen en standpunten in het advies van het CPM opgenomen. Daarvan zijn:

- 27 standpunten onderschreven ("Eens");
- 1 standpunt niet onderschreven ("Oneens");
- 2 verzoeken van het CPM overgenomen;
- 3 verzoeken van het CPM niet overgenomen;
- 8 vragen beantwoord.

De overgenomen verzoeken zijn beschreven onder de toelichting in dit raadsvoorstel bij de verordening individuele studietoelage en de verordening sociaal cultureel fonds.

De niet overgenomen verzoeken zijn beschreven onder de toelichting in dit raadsvoorstel bij de verordening individuele inkomensvoorslag, re-integratieverordening en afstemmingsverordening.

Raadsinformatiebijeenkomst

De raad wordt geïnformeerd in een raadsinformatiebijeenkomst op 10 december 2014.

EVALUATIE

Niet van toepassing.

ADVIES RAADSCOMMISSIE

VOORSTEL COLLEGE

1. Aan de raad voorstellen de volgende verordeningen Participatiewet vast te stellen:

- a) Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Weert 2015;
- b) Verordening tegenprestatie Participatiewet gemeente Weert 2015;
- c) Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Weert 2015;
- d) Verordening individuele inkomensvoorslag gemeente Weert 2015;
- e) Verordening individuele studietoelage gemeente Weert 2015;
- f) Verordening cliëntenparticipatie Participatiewet gemeente Weert 2015;
- g) Verordening recidive bestuurlijke boete gemeente Weert 2015.
- h) Verordening sociaal cultureel fonds gemeente Weert 2015

2. Aan de Raad voorstellen de door de gemeenteraad op 18 april 2012 vastgestelde "Toelagenverordening Weert 2012" in te trekken per 1 juli 2015.

3. Aan de Raad voorstellen de door de gemeenteraad op 18 april 2012 vastgestelde "Verordening categoriale bijzondere bijstand Weert 2012" in te trekken per 1 januari 2015.

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,
de secretaris, de burgemeester,

M.H.F. Knaapen

A.A.M.M. Heijmans

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 18 november 2014;

b e s l u i t :

1. Vast te stellen de verordeningen, inclusief de daarbij behorende toelichting, :
  - a) Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Weert 2015 (bijlage 1);
  - b) Verordening tegenprestatie Participatiewet gemeente Weert 2015 (bijlage 2);
  - c) Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Weert 2015 (bijlage 3);
  - d) Verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Weert 2015 (bijlage 4);
  - e) Verordening individuele studietoeslag gemeente Weert 2015 (bijlage 5);
  - f) Verordening cliëntenparticipatie Participatiewet gemeente Weert 2015 (bijlage 6);
  - g) Verordening recidive bestuurlijke boete gemeente Weert 2015 (bijlage 7);
  - h) Verordening sociaal cultureel fonds gemeente Weert 2015 (bijlage 8).
2. In te trekken de door de gemeenteraad op 18 april 2012 vastgestelde Toeslagenverordening Weert 2012 per 1 juli 2015.
3. In te trekken de door de gemeenteraad op 18 april 2012 vastgestelde Verordening categoriale bijzondere bijstand Weert 2012 per 1 januari 2015.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 22 december 2014.

De griffier,

De voorzitter,

M.H.R.M. Wolfs-Corten

A.A.M.M. Heijmans